

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΥΨΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΤΙΜΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τὴν Δευτέραν, 14^{ην}/27^{ην} Σεπτεμβρίου 2021, ἐωρτάσθη ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου ἡ ἑορτὴ τῆς παγκοσμίου Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ.

Κατὰ τὴν ἑορτὴν αὐτὴν ἡ Ἐκκλησία ἀναμνησθῆσκει ὅτι μετὰ τὴν τέλεσιν τῶν Ἐγκαινίων τοῦ Πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, ὁ συναχθεὶς λαὸς ἐζήτησε νὰ ἴδῃ καὶ προσκυνήσῃ τὸν εὐρεθέντα Τίμιον Σταυρόν τοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τοῦτο ὁ Ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων Μακάριος καὶ ἡ ἁγία Ἑλένη ὕψωσαν αὐτόν, διὰ νὰ τὸν ἴδουν μακρόθεν ὅλοι. Τότε πάντες ἀνεφώνησαν τὸ “Κύριε ἐλέησον, “Κύριε ἐλέησον”, πολλάκις. Ἐκτοτε ἡ πρᾶξις αὕτη καθιερώθη νὰ ἑορτάζεται ἰδιαιτέρως τὴν ἐπομένην ἡμέραν, ἥτοι τὴν 14^{ην} Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους.

Εἰς μνήμην τοῦ γεγονότος τούτου ἐτελέσθη ἅφ’ ἐσπέρας εἰς τὸ Καθολικόν τοῦ Πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως Μέγας Ἑσπερινὸς Παρρησίας μετὰ θυμιάματος καὶ Ἀρτοκλασίας, προεξάρχοντος τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου, τῇ συνιερουργίᾳ Ἀγιοταφитῶν Πατέρων.

Τὴν ἐπομένην, κυριώνυμον ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, ἐτελέσθη θεία Λειτουργία εἰς τὸ Καθολικόν, προεξάρχοντος τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου, συλλειτουργούντων Αὐτῷ τῶν Σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων Μητροπολίτου Καπιτωλιάδος κ. Ὑσυχίου καὶ Ἀρχιεπισκόπων Κωνσταντίνης κ. Ἀριστάρχου, Θαβωρίου κ. Μεθοδίου, Σεβαστείας κ. Θεοδοσίου, Λύδδης κ. Δημητρίου, Πέλλης κ. Φιλουμένου, τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐλενουπόλεως κ. Ἰωακείμ καὶ τοῦ Μαδάβων κ. Ἀριστοβούλου, Ἀγιοταφитῶν Ἱερομονάχων, ὧν πρῶτος ὁ Γέρων Καμαράσης Ἀρχιμανδρίτης π. Νεκτάριος, τοῦ Ἀρχιδιακόνου Μάρκου καὶ τοῦ Ἱεροδιακόνου π. Εὐλογίου, ψάλλοντος τοῦ Ἱεροδιακόνου π. Συμεῶν, μετέχοντος ἱκανοῦ λαοῦ, παρουσίᾳ τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα κ. Εὐαγγέλου Βλιώρα.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς θείας Λειτουργίας ἤρχισε ἡ λιτανεία ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης τοῦ Καθολικοῦ, διερχομένη διὰ μέσου τοῦ χώρου τῆς Ἀγίας Ἀποκαθλώσεως καὶ φθάνουσα εἰς τὸ παρεκκλήσιον τῆς Ἀγίας Ἑλένης. Ἐνταῦθα οἱ διάκονοι ἐθυμίασαν εἰς τὸ Ἱερόν Βῆμα τῶν Ἀρμενίων καὶ διὰ τῶν βαθμίδων τοῦ παρεκκλησίου τῆς Ἀγίας Ἑλένης ἡ λιτανεία κατήλθεν εἰς τὸ προσκύνημα τῆς Εὐρέσεως, ὅπου ἠκολούθησεν ἡ Ὑψωσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ εἰς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου, συμφώνως πρὸς τὸ Τυπικόν, παρισταμένων περίξ Αὐτοῦ τῶν ὁφικιαλίων Ἀγιοταφитῶν, τῶν λοιπῶν ἀναμενόντων εἰς τὸν χῶρον τοῦ προσκυνήματος τῆς Ἀγίας Ἑλένης.

Ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς Εὐρέσεως ἡ λιτανεία ἀνῆλθε καὶ στραφεῖσα δεξιὰ, διῆλθε διὰ τοῦ χώρου τοῦ Ἑπτακαμάρου καὶ περιστράφη τρίς περίξ τοῦ Ἀγίου Τάφου.

Ἐντεῦθεν ἡ λιτανεία ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ Φρικτοῦ Γολγοθᾶ, ἔνθα ἐψάλη τρίς τὸ «Σῶσον Κύριε τὸν λαόν Σου» καὶ ἀνεπέμφθη δέησις καὶ ὕψωθη ὁ Τίμιος Σταυρὸς καὶ πάλιν εἰς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος, τεθέντος ἔπειτα εἰς τὸν βράχον τοῦ Φρικτοῦ Γολγοθᾶ καὶ ἐψάλη τὸ “Ὁ Ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ ἐκουσίως” καὶ “Τὸν Σταυρόν Σου προσκυνοῦμεν Δέσποτα” καὶ ἔλαβε χώραν ἡ προσκύνησις τοῦ Τιμίου

Σταυροῦ ὑπό τοῦ Πατριάρχου, τῶν Ἀρχιερέων καί τοῦ κ. Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τά Ἱεροσόλυμα κ. Εὐαγγέλου Βλιώρα καί ἀκολουθῶς ὑπό τῶν πιστῶν, λαμβανόντων ἄνθη βασιλικοῦ πρὸς ἁγιασμόν οἴκων, ψυχῶν καί σωμάτων καί παρασκευὴν ἄρτου Εὐχαριστίας ἀντὶ προζυμίου, ὡς μαρτυροῦν αἱ ἐτοιμάζουσαι τὰ πρόσφορα καί ἀποδίωξιν ἀσθενειῶν.

Ἐκ τοῦ Φρικτοῦ Γολγοθᾶ ἡ Πατριαρχική Συνοδεία κατῆλθε διὰ τῶν ἐσωτερικῶν βαθμίδων εἰς τό Ἱερόν Βῆμα τοῦ Καθολικοῦ καί ἐκεῖθεν ἠκολούθησεν ἡ ἄνοδος εἰς τὰ Πατριαρχεῖα.

Ἐνταῦθα ὁ Μακαριώτατος προσεφώνησε διὰ τῆς κάτωθι προσφωνήσεως Αὐτοῦ:

«Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου τῷ γένει προσγενόμενος θάνατος διὰ σταυροῦ κατήργηται σήμερον. Τῆς γάρ Προμήτορος ἡ παγγενῆς κατάρα διαλέλνται τῷ βλαστῷ τῆς ἀγνῆς Θεομήτορος ἦν πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν Οὐρανῶν μεγαλύνουσιν», ἀναφωνεῖ ὁ ἱερός Κοσμάς.

Ἐκλαμπρότατε Γενικέ Πρόξενε τῆς Ἑλλάδος κ. Εὐάγγελε Βλιώρα,

Σεβαστοί Ἅγιοι Πατέρες καί ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί.

Ἡ Χάρις καί ἡ δύναμις τοῦ Τιμίου καί Ζωοποιοῦ Σταυροῦ ἠξίωσεν ἡμᾶς καί ἐφέτος, ἵνα ἐορτάσωμεν τὴν Ὑψωσιν αὐτοῦ ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ τόπῳ τῆς εὐρέσεως αὐτοῦ καί βεβαίως ἐν τῷ φρικτῷ Γολγοθᾶ, διὰ τῆς τελέσεως τῆς θείας Πατριαρχικῆς Λειτουργίας ἐν τῷ Πανιέρῳ Ναῷ τῆς Ἀναστάσεως.

Ἡ ἁγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία τιμᾷ ἰδιαιτέρως τόν Τίμιον Σταυρόν, διότι κατὰ τόν ἅγιον Ἰωάννην τόν Δαμασκηνόν, «τρόπαιον γάρ Χριστοῦ ὁ σταυρός· ἅπαξ μὲν παγεῖς, αἰεὶ δέ δαίμονας τρεπόμενος».

Μέ ἄλλα λόγια, ὁ Τίμιος Σταυρός ἀποτελεῖ τό σύμβολον τῆς δυνάμεως τῆς καταργήσεως τοῦ θανάτου τῆς φθορᾶς, «δι' οὐδενός γάρ ἑτέρου ὁ θάνατος κατήργηται, ἢ τοῦ προπάτορος ἁμαρτία λένεται, ὁ ἅδης ἐσκύλεται... εἰ μὴ διὰ τοῦ Σταυροῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διὰ σταυροῦ γάρ ταῦτα πάντα κατάρθωνται», λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός.

Κατὰ δέ τόν θεῖον Παῦλον, ὁ Τίμιος Σταυρός εἶναι ἡ ἐνσάρκωσις τῆς αὐταπαρνήσεως καί τῆς ἄκρας ταπεινώσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἀρπαγμόν ἡγήσατο τό εἶναι ἴσα Θεῷ, ἀλλ' ἐαυτόν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος καί σχήματι εὑρεθεῖς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτόν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δέ σταυροῦ», (Φιλιπ. 2, 6-8).

Ὅπως διὰ τοῦ ξύλου τῆς παρακοῆς τῶν Πρωτοπλάστων καί «φθόνῳ διαβόλου ὁ θάνατος εἰσῆλθεν εἰς τόν κόσμον», (Σοφ. Σολ. 2, 24) οὕτως καί διὰ τοῦ ξύλου τῆς ὑπακοῆς, τουτέστιν τοῦ σταυροῦ εἰσῆλθεν εἰς τόν κόσμον τῇ ἀπειρῇ φιλανθρωπίᾳ τοῦ Θεοῦ ἡ ἐν Χριστῷ αἰώνιος ζωὴ. «Εγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καί ἡ ζωὴ» (Ἰωάν. 11,25) λέγει Κύριος. «Χριστός ἐγερθεῖς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος Αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει», (Ρωμ. 6,9) κηρύττει ὁ Θεοπέσιος Παῦλος. Κατὰ δέ τόν ἅγιον Κύριλλον Ἀλεξανδρείας, ὁ σταυρικός θάνατος τοῦ Χριστοῦ ἀπετέλεσε τὴν πηγὴν τῆς ἀνανεώσεως διὰ τὴν ἀφθαρσίαν καί τὴν

καινότητα τῆς ζωῆς ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων: «ἀνανεώσεως ἀρχή τῆς εἰς ἀφθαρσίαν καί καινότητα ζωῆς ὁ τοῦ Κυρίου θάνατος ἦν».

Τό μεγαλεῖον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ καί τό ἀκατάληπτον θεῖον μυστήριον τοῦ Σταυροῦ διατυπώνει ἐναργέστατα ὁ Ἱερώτατος Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Κολασσαεῖς ἐπιστολῇ αὐτοῦ λέγων: «ἐν αὐτῷ [τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ] εὐδόκησε πᾶν τό πλήρωμα κατοικῆσαι καί δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τά πάντα εἰς αὐτόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τῶν αἱμάτων τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, δι αὐτοῦ εἴτε τά ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τά ἐν τοῖς οὐρανοῖς», (Κολ. 1, 19-20).

Ἡμεῖς δέ μετὰ τοῦ ὑμνωδοῦ εἴπωμεν: «Σῶσον ἡμᾶς Σταυρέ τῇ δυνάμει σου· ἀγίασον ἡμᾶς τῇ λαμπρότητί σου, Τίμιε Σταυρέ, καί κραταίωσον ἡμᾶς τῇ ὑψώσει σου· ὅτι φῶς ἡμῖν δεδώρησαι καί σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν» Ἀμήν. Ἔτη πολλά».

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας